

Dosad najbrojniji Kongres hrvatskih povjesničara

– razgovor s doc. dr. sc. Tomislavom Galovićem u povodu održavanja V. kongresa hrvatskih povjesničara u Zadru (razgovor vodio dr. sc. Branimir Janković)¹

Razgovarali smo s doc. dr. sc. **Tomislavom Galovićem**, predsjednikom Organizacijskog odbora **V. kongresa hrvatskih povjesničara**, koji će se uskoro održati u Zadru (5. - 8. listopada 2016.). Tema kongresa: „Krise, sukobi i solidarnost u povijesnoj perspektivi“.

Dr. sc. **Tomislav Galović** docent je na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, specijalist za hrvatsku srednjovjekovnu povijest i pomoćne povijesne znanosti.

***

Historiografija.hr: Kako teku završne pripreme za Kongres?

Tomislav Galović: Pripreme za V. kongres hrvatskih povjesničara prolaze u najboljem redu. Sve smo počeli na vrijeme – prvi poziv bio je poslan još u lipnju 2015. pa je bilo dosta vremena da se svi zainteresirani pripreme i prijave za Kongres. Kao što je poznato, Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti (HNOPZ) odlučio je V. kongres hrvatskih povjesničara održati u Zadru od 5. do 8. listopada 2016. godine. Tema Kongresa ovaj je put *Krise, sukobi i solidarnost u povijesnoj perspektivi* – složiti ćete se sa mnom – vrlo aktualna i poticajna. Zamišljeno je da se obuhvate svi aspekti povijesti bez obzira na vremenska razdoblja. Kao i na prethodnim, rad Kongresa organiziran je u sekcijama i plenarno. Uz HNOPZ, suorganizatori su Društvo za hrvatsku povjesnicu (Zagreb) i,

.....
 1 Napomena Uredničkog odbora *Krčki zbornik*: Ovim putem zahvaljujemo prof. dr. sc. Damiru Agičiću i dr. sc. Branimiru Jankoviću s web-portala www.historiografija.hr na ustupanju i pravu objave ovoga razgovora. Objavljeno: 3. 10. 2016. na Portalu hrvatske historiografije – [Historiografija.hr](http://www.historiografija.hr/news.php?id=3655) <http://www.historiografija.hr/news.php?id=3655>

kao domaćin, Odjel za povijest Sveučilišta u Zadru. Cjelokupni rad Kongresa održava se pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske, gospođe Kolinde Grabar-Kitarović kojoj još jednom srdačno zahvaljujemo što nam je kao organizatorima iskazala povjerenje.

Historiografija.hr: Bili ste predsjednik Organizacijskog odbora i prethodnog, IV. kongresa hrvatskih povjesničara u Zagrebu 2012. pa ih možete dobro usporediti. Koje su novosti Kongresa u Zadru 2016. godine?

Tomislav Galović: Ukratko – najviše sudionika, najviše sekcija i uopće prijavljenih sudionika koji će slušati referate! To je zapravo i logičan ishod naših humanističkih studija i instituta u Hrvatskoj. Odabir Zadra, prema mojemu sudu, bio je pun pogodak jer je riječ o važnom humanističkom sveučilištu i odjelu za povijest s kojim nas vežu brojne i kronološki duge spone. Što se pak tiče same realizacije, kao i prethodni, tako je i ovaj kongres organiziran na način da su moderatori pojedinih sekcija pozivali referente i organizirali rad sekcija. No pojedinci su se za Kongres mogli prijavljivati i izravno Organizacijskom odboru koji je potom izvršavao selekciju (recenzentski postupak) i organizirao referate u smislene cjeline (sekcije). Prijave za Kongres (kao i onaj prošli) omogućili smo i online na portalu HNOPZ-a

(<https://sites.google.com/site/hrvatskinacionalni odbor/>)

koji uređuje kolega dr. sc. Gordan Ravančić. Već sada zahvaljujemo kolegama iz Zadra na iznimnoj kooperativnosti, napose izv. prof. dr. sc. Anti Braliću i doc. dr. sc. Mateu Brataniću.

Historiografija.hr: Na Kongresu su izlaganja uobičajeno podijeljena u sekcije. O kojim je sve sekcijama riječ?

Tomislav Galović: Rad u sekcijama temelj je svih naših kongresa, neovisno o tome što dobar dio sekcija ne korespondira s kongresnom plenarnom temom. Ukratko bih rekapitulirao što je na tom planu učinjeno do danas. Prvi kongres hrvatskih povjesničara održan je u Zagrebu 1999./2000., a glavna tema bila je *Hrvatski nacionalni i državni identitet i kontinuitet*. Slijedio je potom Kongres u Puli 2004., gdje smo problemati-

Dr. sc. Tomislav Galović

zirali temu *Hrvatska i Europa – integracije u povijesti*, dok je na Trećem kongresu hrvatskih povjesničara rasprava bila usmjerena ka *Religiji u društvenom i kulturnom kontekstu hrvatske povijesti*. Taj je kongres u suorganizaciji Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu održan u Supetru na otoku Braču (2008.). Najzad, Četvrti kongres hrvatskih povjesničara s temom *Sloboda* održan je u Zagrebu (2012.).

Na aktualnom Kongresu brojne su sekcije koje vrijedi poimenično navesti: *Arhivi/arhivistika i muzeji/muzeologija; Crkvena povijest – krize, sukobi i solidarnost u perspektivi crkvene povijesti (od srednjeg vijeka do suvremenosti); Demografska i socijalna povijest; Dubrovnik kroz krize, sukobe i solidarnosti; Entangled Histories in the Upper Adriatic Area (Isprepletene povijesti na sjevernom Jadranu); Gospodarska povijest i povijest okoliša; Hrvatsko i europsko srednjovjekovlje; Jadranske krize u srednjem i ranom novom vijeku i solidarnost u propagandi i praksi; Krize i institucije; Mediji, povijest, kultura; „Ne zbog pojedinca, nego zbog zajednice“; Javni oblici solidarnosti u hrvatskom društvu 1918. – 1941. godine; Pomoćne povijesne znanosti i praksa istraživanja vrela; Povijest XIX. stoljeća; Povijest XX. stoljeća; Povijest, krize i migracije XXI. stoljeća; Povijest školstva i obrazovanja; Povijest znanosti, historiografija i metodologija; Povijest žena i obitelji; Prakse oblikovanja socijalističkoga čovjeka; Pravna povijest; Prvi svjetski rat (1914. – 1918.) i poraće; Rani novi vijek; Ugroza i obrana časti u srednjem i ranom novom vijeku; Vojna povijest i Domovinski rat.*

Na ovom je kongresu prvi put i jedna zasebna studentska sekcija. Tu su i dva okrugla stola: *Kad počinje hrvatska povijest?* i *Hrvatska historiografija (2010. – 2015.)* te predstavljanja knjiga, od kojih izdvajamo monografiju prof. dr. sc. Mithada Kozličića i Branka Kasala *Studij povijesti u Zadru 1956. – 2016.* Također pozivamo sve na javno predavanje prof. dr. sc. Mirjane Matijević Sokol (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

pod naslovom *Krstionica – Višeslav – Nin*, u organizaciji V. kongresa hrvatskih povjesničara i Grada Nina. Predavanje će se održati 6. listopada 2016. u 19 sati u Ninu (župna crkva sv. Anselma).

Historiografija.hr: Na Kongresu sudjeluju i povjesničari iz inozemstva. Odakle sve dolaze?

Tomislav Galović: U organizaciji Kongresa uvijek smo težili inter-, multi- i transdisciplinarnosti tako da su to, čvrsto vjerujem, prepoznali i naši kolege iz Bugarske (Institut za balkanistiku Bugarske akademije znanosti, Sofija), Mađarske (Mađarska akademija znanosti i umjetnosti, Budimpešta; Filozofski fakultet Sveučilišta Eötvös Loránd, Budimpešta; Central European University, Budimpešta), Makedonije (Fakultet obrazovnih nauka, Univerzitet „Goce Delčev“, Štip), Njemačke (Sveučilište u Augsburgu; Christian-Albrechts-Universität, Kiel), stipendisti NEWFELPRO u Rijeci, potom kolege iz Poljske (Jagelonsko sveučilište u Krakovu), Srbije (Istorijski institut, Beograd; Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu), Bosne i Hercegovine (Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu), Slovenije (Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana; Univerza na Primorskem, Kopar), Italije (European University Institute, Firenca) itd. HNOPZ je inače dio Međunarodnog odbora za povijesne znanosti (Comité International des Sciences Historiques – CISH / International Committee of Historical Sciences – ICHS). Ističem da smo ovaj put pozvali prof. dr. sc. Ludwiga Steindorffa (Christian-Albrechts-Universität, Kiel, SR Njemačka) koji će održati plenarno predavanje. Uz njega, plenarna predavanja održat će u ime organizatora prof. dr. sc. Damir Agičić (Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti, Zagreb), izv. prof. dr. sc. Željko Holjevac (Društvo za hrvatsku povjesnicu, Zagreb) i prof. dr. sc. Mladen Ančić (Odjel za povijest Sveučilišta u Zadru).

Historiografija.hr: I na kraju, koje je, prema vašem mišljenju, značenje Kongresa za hrvatsku historiografiju?

Tomislav Galović: Kongres je zapravo naša osobna historiografska iskaznica. Kakvi smo mi kao povjesničari i struka, takav nam je i Kongres! Ni bolji ni lošiji nego što smo mi sami u odnosu na sebe, ali i na druge! Kongresi se realiziraju svake četiri godine i na njima se okupi ve-

čina hrvatskih povjesničara. Prilika je to da se snimi aktualno stanje historiografije te uoče novi razvojni putovi, kao i mladi povjesničari koji dolaze. Napominjem da je glavni organizator Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti (HNOZ) osnovan u Zagrebu sad već „davne“ 1992. godine. Prema statutu, cilj HNOZ-a jest da analizira, potiče, pomaže i razvija povijesne znanosti u Republici Hrvatskoj; da potiče i potpomaže slobodu mišljenja i izražavanja na području povijesnih znanosti; da se zalaže za poštovanje profesionalnih etičkih načela među svojim članovima; da promiče hrvatsku povijesnu znanost u svijetu; da koordinira organizaciju znanstvenih skupova i simpozija s područja povijesnih znanosti. Istaknuo bih ovom zgodom važan potez mojih kolega i suradnika prof. dr. sc. Damira Agičića i izv. prof. dr. sc. Željka Holjevca, aktualnih predsjednika Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti i Društva za hrvatsku povijesnicu u Zagrebu, kada su – napokon! – uspostavili nagrade povjesničarima, tj. nagrade za doprinos hrvatskoj historiografiji, čime je u našoj struci uspostavljen upravo onaj kriterij koji joj je (poglavito na strukovnom planu) nedostajao. Koristim priliku čestitati ovogodišnjem laureatu – svome profesoru i akademiku Tomislavu Raukaru na Nagradi „Ivan Lučić“ za životno djelo.

Najzad, ono što bih izdvojio kao osoba koja je na Prvom kongresu bila još student koji je pratio izlaganja svojih profesora, potom djelomično bio uključen u organizacijske poslove Drugog i Trećeg, da bi na kraju sa suradnicima preuzeo cjelokupnu organizaciju Četvrtog i Petog kongresa, jest činjenica koja sada posebice dolazi do izražaja, a to je smjena historiografskih generacija. Mahom više nema aktivnog sudioništva mojih profesora s Prvog kongresa, a s druge strane, gotovo trećinu (ili četvrtinu), recimo to tako, čine nova imena.

***

Kongres u brojkama

17 članova znanstvenog odbora, 9 članova organizacijskog odbora, 254 izlagača, 10 sudionika studentske sekcije, 30 izlagača u najbrojnijoj sekciji „Povijest XX. stoljeća“, 25 sekcija, 2 okrugla stola, 1 predstavljanje knjige, 1 javno predavanje

Znanstveni odbor: prof. dr. sc. Damir Agičić, prof. dr. sc. Mladen Ančić, dr. sc. Stanko Andrić, izv. prof. dr. sc. Ante Bralić, prof. dr. sc. Neven Budak, doc. dr. sc. Igor Duda, doc. dr. sc. Tomislav Galović, izv. prof. dr. sc. Željko Holjevac, prof. dr. sc. Tvrtko Jakovina, dr. sc. Suzana Leček, prof. dr. sc. Mirjana Matijević Sokol, akademik Tomislav Raukar, dr. sc. Gordan Ravančić, akademik Franjo Šanjek, prof. dr. sc. Marko Trogrlić, dr. sc. Jasna Turkalj, akademik Nenad Vekarić.

Organizacijski odbor: doc. dr. sc. Mateo Bratanić, doc. dr. sc. Tomislav Galović, dr. sc. Branimir Janković, dr. sc. Marica Karakaš Obradov, doc. dr. sc. Ivan Majnarić, Antun Nekić, mag. hist., dr. sc. Branko Ostajmer, dr. sc. Gordan Ravančić, doc. dr. sc. Valentina Zovko.

Sve informacije o Kongresu dostupne su na poveznicama:

<https://sites.google.com/site/hrvatskinacionalni odbor/>

<http://www.historiografija.hr/>

Sa svečanosti otvaranja Kongresa (Zadar, 2016.)